

Urednička bilješka

Ovim brojem časopis *Politička misao* ulazi u četrdeset drugu godinu postojanja. Nakon ciklusa od četiri godine uređivanja, što ga potpisuju Nenad Zakošek, kao glavni, i Tonči Kursar kao izvršni urednik, izabrano je novo uredništvo koje predstavlja kontinuitet u uređivačkoj politici časopisa: polovina je članova starog uredništva nastavila rad u novome, a druga je polovina ušla u novo tijelo časopisa, Međunarodni urednički savjet.

Protekle četiri godine obilježene su uspjehom časopisa na nekoliko područja: najprije, u promicanju politološke raznovrsnosti, tj. objavljivanju radova iz svih konstitutivnih, subdisciplinarnih područja političke znanosti; potom, u razvijanju međunarodne suradnje u istraživačkim i izdavačkim projektima u suradnji s istaknutim inozemnim autorima iz srodnih politoloških institucija, fakulteta i instituta; također u povećanju međunarodne prepoznatljivosti časopisa; u poticanju angažmana mladih autora; u pooštrenju recenzentskih kriterija u ocjenjivanju članaka, kao i njihovoj kategorizaciji radi poticanja kvalitete priloga; najzad, u nastavljanju dobre tradicije prethodnih uredništava te u pokretanju i objavljivanju rasprava o značajnijim politološkim temama, ali i aktualnim političkim pitanjima. Za te su rezultate zaslužni dosadašnji glavni urednik Nenad Zakošek i izvršni urednik Tonči Kursar.

Proteklo razdoblje uređivačke politike obilježeno je, također, nekim specifičnim okolnostima: Nenad Zakošek je prvi glavni urednik koji je politolog, obrazovan na Fakultetu političkih znanosti i po tome je on točka diskontinuiteta s prijašnjim urednicima koji po svojem akademskom obrazovanju nisu bili politolozi nego filozofi, pravnici, ekonomisti ili povjesničari. To se izrazilo u uredničkoj politici časopisa, napose u tematskim inovacijama karakterističnim za novu generaciju politologa, kao i u proširenju kruga suradnika koji imaju politološki *background*. Još su neke okolnosti utjecale na rezultate uređivačke politike: 2002. godine Fakultet političkih znanosti proslavio je četrdesetu obljetnicu postojanja. U okviru proslave časopis *Politička misao* posebno je valoriziran kao kovačnica razvoja politologije u okvirima nekadašnje Jugoslavije kao i današnje, moderne Hrvatske. O tome su, tom prigodom, pisali Ivan Prpić u tekstu “Fakultet političkih znanosti u Zagrebu i razvoj političkih znanosti u Hrvatskoj 1962.-2002.”, objavljenom u spomenici *Fakultet političkih znanosti 1962.-2002.* (Zagreb, 2002.) te Radule Knežević i Slaven Ravlić u studiji “Hrvatska politologija 1962.-2002.: preteče, razvojna razdoblja i rezultati” (u: *Hrvatska politologija 1962.-2002.*, Zagreb, 2002.). Kako kaže Prpić, tijekom četrdesetogodišnjega kontinuiran-

nog izlaženja časopis se, unatoč oscilacijama, profilirao kao javna tribina otvorena politolozima, ali i stručnjacima drugih profila iz zemlje i inozemstva. Posvećujući podjednaku pozornost kako problemima konstituiranja pojedinih politologijskih disciplina i njihova predmeta istraživanja, tako i politološkom prikazu aktualnih političkih zbivanja, *Politička misao* potvrdila se kao relevantan stručni časopis, a njezini su svesci nezaobilazan izvor za studij politologije u nas.

Pozitivna valorizacija uloge časopisa i pozitivni odjeci obilježavanja četrdesetogodišnjice Fakulteta političkih znanosti utjecali su na profil i razvoj časopisa za Zakošekova urednikovanja. Istodobno, poticaj koji je politologija dobila pozitivnom recepcijom u javnosti u povodu četrdesete obljetnice studija politologije doveo je do povećanja interesa za studij politologije, što je razvidno iz povećanja broja upisa na studij politologije i novinarstva, ali i do povećanja interesa za politološka istraživanja. Taj se interes materijalizirao u pojavi još triju periodičnih publikacija iz područja politologije. Tako je 2001. godine pokrenut časopis *Međunarodne studije* kao specijalizirani politološki časopis za međunarodne odnose, vanjsku politiku i diplomaciju, s Radovanom Vukadinovićem kao glavnim i Sinišom Tatalovićem kao izvršnim urednikom. Nadalje, 2004. godine pokrenut je i prvi politološki *on-line* časopis *Političko obrazovanje*, s urednicima Bertom Šalajem i Tihomirrom Žiljkom. Na poslijetku, pokrenuta je i posebna publikacija Hrvatskoga politološkog društva pod nazivom *Anali*, sa Zdravkom Petakom kao glavnim urednikom. Ta proliferacija politoloških časopisa svjedoči o ekspanziji i razvoju politologije u jednom plodnom vremenu kad se razvijaju teorija i praksa demokracije u Hrvatskoj i kad se posebice intenzivira rasprava o konstitucionalnom inženjeringu i potraga za političkim institucijama i procedurama koje određuju specifičnost hrvatskoga demokratskog modela. Taj plodan kontekst obilježio je rad uredništva u prošleme četverogodišnjem uređivačkom ciklusu: otvorene su brojne rasprave o demokratskim procesima, propitivana su dostignuća pojedinih disciplina, umnožila su se empirijska istraživanja o karakteru hrvatskog društva i njegovoj tranziciji. Uz to su objavljene i brojne teorijske rasprave, ne samo o hrvatskoj političkoj stvarnosti, nego i o budućnosti europskog društva i europskih integracija. Proširenje tematske lepeze i raznovrsnost novopokrenutih politoloških publikacija rezultiralo je i obogaćivanjem sadržaja časopisa, ali je istodobno rezultiralo i disperzijom dosadašnjih autorskih potencijala: umjesto jednoga jedinog politološkog časopisa na početku uređivačkog razdoblja, pri kraju se uredništvo *Političke misli* suočilo s još trima politološkim publikacijama koje su se alimentirale iz istog kruga suradnika, neznatno proširenog novom generacijom znanstvenih novaka na Fakultetu političkih znanosti. To je utjecalo na redovitost izlaženja časopisa i na angažman dosadašnjih autora u "sestrinskim" publikacijama. Iz toga proizlazi i zadaća novog uredništva da unatoč pojavi drugih politoloških izdanja pronađe svoje mjesto u okolnostima pojačane

konkurentnosti, koja može samo pridonijeti kvaliteti radova koji se objavljuju i povećati izazove za potencijalne autore.

Novi ciklus uređivačke politike ne počinje samo u uvjetima oštre i plodne intelektualne konkurencije izazvane pojavom novih politoloških publikacija, nego i u okolnostima početka primjene Bolonjskog procesa u Hrvatskoj. To je za hrvatsku politologiju dodatni izazov jer je riječ o preoblikovanju kurikulumata političkih znanosti, o ramifikaciji politoloških disciplina, o uvođenju novih kolegija, istraživačkih i tematskih područja, što će se sve izraziti u novim stvaralačkim poticajima hrvatskoj politologiji. Drugi izazov proizlazi iz oblikovanja i razvoja europskih studija, u čemu je upravo Fakultet političkih znanosti imao pionirsku ulogu, razvijajući europske studije na poslijediplomskom i doktorskom studiju. Profiliranje političkog sustava Europske Unije i razvoj europskog modela vladavine (*governance*) daju poseban *input* politologiji u Europi, pa tako i u Hrvatskoj koja je u tijeku pregovora o članstvu u EU. Petnaest godina demokracije u Hrvatskoj, što se obilježava ove godine, i ubrzano integriranje Hrvatske u europski politički sustav novi su izazovi za hrvatsku politologiju, pa tako i za novo uredništvo. Ove se godine, također, pokreće novi ciklus trogodišnjih, odnosno petogodišnjih znanstvenih istraživanja. I s te će strane hrvatska politologija dobiti novi poticaj za svoje “proširenje i produbljenje”, kao i za uključivanje novih generacija istraživača u znanstveni proces. A kako je časopis dosad posvećivao podjednaku pozornost i političkoj teoriji i empirijskoj politologiji, ne može se zanemariti ni politička događajnica: ove su godine u Hrvatskoj održani predsjednički i lokalni izbori koji su nezaobilazna tematska inspiracija za političku analizu i empirijska istraživanja, bez kojih se moderna politologija ne može razvijati i obogaćivati.

Stoga se pred ovo uredništvo postavlja ambiciozna zadaća da ponajprije odgovori na izazove što ih donosi vrijeme i da sa svoje strane dade prinos razvoju politologije svojom uređivačkom politikom i osobnim autorskim doprinosom svih članova uredništva. Kao što je još u svojoj *Riječi urednika* prije četiri godine napisao Nenad Zakošek, i ova će se urednička generacija suočiti s velikom generacijskom smjenom, možda i većom nego u početku Zakošekova uredničkoga mandata. U ovoj i sljedećoj godini povući će se iz aktivne predavačke – nadajmo se ne i znanstvene – aktivnosti neki od očeva-osnivača koji su u prvoj dekadi nakon utemeljenja Fakulteta i njegova časopisa kao mladi sveučilišni nastavnici pridonijeli njihovu profiliranju u ugledne institucije od iznimnog značenja za razvoj političke znanosti, ali i za demokratizaciju političkoga života u Hrvatskoj.

Stoga svoju zadaću ponajprije vidimo u poticanju i promicanju jednoga plodnog ozračja za politološki diskurs, u koji će biti uključeni najkreativniji individualni potencijali na Fakultetu, ali i u srodnim istraživačkim institucijama, napose mladi naraštaji istraživača, teoretičara i analitičara. Uredništvo

će stoga otvarati prostore za afirmaciju mlađih autora i ulagati veću energiju u animiranje te autorske strukture, što je poduprto i mladim sastavom uredništva. No vrata časopisa moraju biti otvorena, a uredništvo će to i poticati, i za stručnu i znanstvenu produkciju studenata, osobito onih koji se istaknu svojom izvrsnošću u znanstveno-istraživačkom radu.

Druga odrednica rada uredništva bit će okrenutost ne samo još uvijek relativno uskom krugu politologa-istraživača, nego i široj politološkoj populaciji, osobito prema alumnima Fakulteta političkih znanosti koji dosad nisu dovoljno participirali u afirmaciji politologije i ovim putem. Otvorenost časopisa manifestirat će se i prema kategoriji tzv. *policy-makers*, dakle kreatora politike kojima ovaj časopis mora postati i koristan memento za političku akciju na znanstvenim temeljima. To podrazumijeva i interdisciplinarni diskurs, vodeći računa i o prožimanju politologije s drugim disciplinama društvenih znanosti, bez čega nema nužnog obogaćivanja i napretka naše struke.

Treća je odrednica diktirana Bolonjskim procesom i europskim integracijskim procesom. To znači da ćemo pokušati tematski inovirati politološki diskurs novim sadržajima koje nameće Bolonjski proces i afirmacija europske vladavine (*governance*), kao što ćemo otvoriti stranice za otvorenu raspravu i o nedoumicama i dvojbama koje ti procesi otvaraju, istodobno i s neprijepornim rezultatima. U tu oblast spada i sustavna analiza patologije politike, posebice njezina najizraženijeg oblika kao što je politička korupcija. Danas nije moguć razvoj politologije, ni teorijske ali ni empirijske, bez istraživanja naličja političkih procesa, od kojih je politička korupcija i zloporaba vlasti samo jedan, tek najizraženiji, aspekt.

Četvrta odrednica uredničke politike bit će i poticanje međunarodne suradnje u istraživačkim i izdavačkim pothvatima, kao i objavljivanje rezultata te suradnje u časopisu. Zbog tog razloga ponovno smo aktivirali i tijelo koje je u prošlosti odigralo veliku ulogu u internacionalizaciji hrvatske politologije i u njezinoj afirmaciji u svijetu, a to je Međunarodni urednički savjet. Zadovoljni smo što smo dobili suglasnost utjecajnih ljudi iz svijeta politologije koji su pristali sudjelovati u radu toga savjeta, kao što su pristali i surađivati u našem časopisu svojim priložima.

Nadamo se da će časopis, kao i dosad, pridonositi razvoju i afirmaciji hrvatske politologije, njezinoj ulozi u razvoju demokracije i demokratske kulture u Hrvatskoj, ali i razvoju teorijskog i znanstvenog dijaloga o ključnim pitanjima našeg društva i svijeta čiji smo dionici. I kao što je, na početku svoga uredničkog mandata, bivši glavni urednik zahvalio svojim prethodnicima koji su vodili *Političku misao* “kroz turbulentne, politološki zanimljive ali i financijski oskudne i institucionalno neizvjesne devedesete godine”, razvijajući njezin prepoznatljiv profil i kvalitetu, tako i ja zahvaljujem njima na isti način, napose Nenadu Zakošeku na njegovu vođenju časopisa kroz ni-

šta manje turbulentan i neizvjestan početak dvijetisućitih, u kojima je hrvatska politologija napokon dočekala svoje priznanje od društva bez ikakvih zadržki i sumnjičenja, tek u nešto manjoj financijskoj oskudici, ali pred ništa manje značajnim izazovima konsolidacije demokratske transformacije koja se najavljuvanim ulaskom u Europsku Uniju čini izglednijom i neprjepornijom. Uspjeh tog pothvata umnogome će ovisiti o energiji i stvaralačkom potencijalu novih politoloških naraštaja, kojima ovaj časopis hoće biti tribina i poligon.

Damir Grubiša, glavni urednik